

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Диана Петрова Ковачева,
професор по международно право и международни отношения в Института за
държавата и правото, БАН
определена със заповед на ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“ № Р-33-3695
от 10.07.2019 г. за член на научно жури в конкурс за заемане на академичната
длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6. Право (Международно право и
международни отношения), обнародван от ПУ „Паисий Хилендарски“ в Държавен
вестник, брой 31 от 12.04.2019 г.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

С решение от 29.11.2021 г., взето въз основа на Решение на Върховния административен съд № 11149 от 04.11.2021 г. по адм. № 6080/2021 г., Комисията по допустимост при ПУ „Паисий Хилендарски“ допуска до участие в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ по научната специалност „Международно право и международни отношения“, двама кандидати с представени хабилитационни трудове.

С настоящото представям рецензията си за хабилитационния труд на гл. ас. д-р Гургана Костадинова Гозанска на тема „България и юриспруденцията на Постоянния съд за международно правосъдие и Международния съд на ООН“ и за хабилитационния труд на д-р Стоян Панталеев Мемцов на тема „Въоръжената хуманитарна интервенция“.

В рецензията кандидатите са подредени по азбучен ред.

I. ОБЩИ ДАННИ ЗА КОНКУРСА

За участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование с шифър 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление с шифър 3.6. „Право“, (Международно право и международни отношения), обявен от ПУ „Паисий Хилендарски“ в ДВ бр. 31 от 12

април 2019 г. документи са подали двама кандидати - д-р Гергана Костадинова Гозанска и д-р Стоян Панталеев Мемцов. И двамата кандидати са допуснати за участие.

II. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПОЛУЧЕНИТЕ МАТЕРИАЛИ

Представените и от двамата кандидати комплект материали и документи за участие в конкурса са в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ.

III. БИОГРАФИЧНИ ДАННИ ЗА КАНДИДАТИТЕ

1. Кандидатът гл. ас. д-р Гергана Костадинова Гозанска е родена на 21.12.1972 г. в гр. Пловдив. Завършила е право в Югозападния университет „Неофит Рилски” – гр. Благоевград през 1998 г. и има придобита образователна и научна степен „доктор” по международно право и международни отношения от 2014 г. в същия университет с дисертационна тема „Международноправен статус на детето. Специфични проблеми свързани с правния статус на детето”.

От м. май 2008 г. д-р Гозанска е хоноруван преподавател по международно публично право в ПУ „Паисий Хилендарски”, а от м. март 2014 е асистент по международно публично право.

През м. ноември 2016 г. заема длъжността „главен асистент“ в Юридическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски”.

Биографията на д-р Гозанска показва участието ѝ в научно-изследователски проекти, както и в подготовката на научни семинари и конференции. Автобиографията на кандидата съдържа данни за последователна научна работа, като и за интереси в областта на международното публично право.

Д-р Гозанска провежда семинарни и лекционни занятия по задължителните учебни дисциплини „Международно публично право” и „Семейно и наследствено право“ по въпросите на защитата на правата на детето, както и лекции по избираемата учебна дисциплина „Право на интелектуална собственост“.

Научните интереси на д-р Гозанска са подплатени от сериозни научни публикации.

Кандидатът д-р Стоян Панталеев Мемцов е роден на 30.08.1985 г. в гр. Пловдив.

Завършва право в ЮФ на Пловдивския Университет „Паисий Хилендарски” през 2016 г. и има придобита образователна и научна степен „доктор” по международно право и международни отношения с тема на дисертационния труд „Актуални проблеми на международноправния статус на Косово”.

В периода от 2016 г. до 2018 г. д-р Мемцов е асистент в Юридическия факултет на Пловдивския университет, в катедра „Международно и сравнително право”. От 2013 г. до момента е адвокат в Адвокатска колегия - Пловдив.

Кандидатът е осъществявал научноизследователска и преподавателска дейност по дисциплината „Международно частно право“ и „Международно договорно право“, като научните му публикации свидетелстват за научния му интерес в тези области.

2. НАУЧНИ ПУБЛИКАЦИИ НА КАНДИДАТА

Кандидатът д-р Гергана Гозанска е автор на десет научни публикации, включени в реномирани български научни списания или сборници. Предложените трудове са представени за участие в процедурата и са създадени в периода 2015 – 2019 г.

Шест от тях са по темата на хабилитационния труд, а четири са по други актуални въпроси на международното право.

Всичките десет научни статии са заявени от кандидата като публикации, представени за участие в конкурса.

Кандидатът д-р Стоян Мемцов е представил за оценка за участие в конкурса общо 11 статии, публикувани в реномирани научни списания и сборници. Публикациите са посветени на различни аспекти на употребата на сила по международното право. Предложените трудове са представени за участие в процедурата и са създадени в периода 2017 – 2019 г.

Следва да бъде отбелязано, че всички те са свързани само с темата на представения хабилитационен труд.

В процедурата е депозирана и друга монография - „Косово: проблемът за международноправния статус”, което представлява публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор”.

3. ОБЩИ ДАННИ ЗА НАУЧНИЯ ТРУД

1. Хабилизационен труд на д-р Гозанска.

Във връзка с участието в процедурата е представен един монографичен труд със заглавие „България и юриспруденцията на Постоянния съд за международно правосъдие и Международния съд на ООН“ в обем от 197 страници.

Трудът включва увод, четири глави, заключение и библиография (16 страници). Монографията съдържа 353 бележки под линия.

В структурно отношение основните правни въпроси, разглеждани в монографията, са разпределени балансирано в отделните глави на книгата.

Представена е и авторска справка за приносния характер на трудовете, с които кандидатства, списък на публикациите, с които участва в конкурса, копие на научните трудове за участие в конкурса и автобиография.

Монографията и публикациите, участващи в конкурса свидетелстват за траен научен интерес и последователни и задълбочени усилия на д-р Гозанска за професионално развитие в областта на международното публично право.

2. Хабилизационен труд на д-р Мемцов

Във връзка с участието в процедурата е представен един монографичен труд със заглавие „Въоръжената хуманитарна интервенция: международноправни аспекти“, в обем от 236 страници.

Представеният хабилизационен труд включва увод, две части, всяка от които с по две глави, заключение и библиография, която съдържа общо 51 заглавия на кирилица и 72 заглавия на латиница, сред които 70 на английски език и 2 на френски език.

Монографията съдържа 166 бележки под линия.

В структурно отношение основните правни въпроси, разглеждани в монографията, са разпределени балансирано в двете части на книгата, но някои от главите в тях са с малък обем в сравнение с останалите (например трета глава е само 20 страници).

Представена е и анотация на трудовете и авторска справка за приносния характер на трудовете, с които кандидатства, списък на публикациите, с които участва в конкурса, копие на научните трудове за участие в конкурса и автобиография.

Монографията и публикациите, участващи в конкурса свидетелстват за траен научен интерес и научна работа от страна на д-р Мемцов в избраната от него област.

4. АНАЛИЗ НА ПРЕДСТАВЕНИЯ НАУЧЕН ТРУД

1. Обща характеристика на представения научен труд

1.1 Хабилитационен труд на д-р Гергана Гозанска.

Трудът е публикуван от Университетско издателство „Паисий Хилендарски“ преди изтичането на срока за участие в конкурса и представлява самостоятелно монографично изследване, поради което е годен за рецензиране.

Монографията е посветена на актуален проблем, който не е разглеждан в цялост в българската доктрина. Независимо от факта, че по въпросите на международно правосъдие на ниво ОН и ООН има предишни публикации на български автори, нито една от тях не изследва връзката между България и съдилищата на тези международни организации.

Още в началото на своята монография д-р Гозанска прави преглед на научните трудове на български учени, публикували свои научни изследвания в тази област, което показва задълбочен научен подход и познаване на българската доктрина.

Актуалността на труда на кандидата се дължи на научния интерес на автора да анализира юриспруденцията на Постоянния съд за международно правосъдие и Международния съд на ООН по отношение на България и да представи тази част от практиката на двете съдилища в хронологичен и систематизиран порядък.

В труда си д-р Гозанска е търсила отговор на въпроси, свързани с делата, които засягат България, като е изследвала проблеми, свързани с техния предмет, причини за завеждане, защитата от българска страна и изходът от тях.

Големият брой статии на автора, свързани с тематиката на хабилитационния труд показва, че изборът на анализираната в труда проблематика може да бъде оценен като последица от задълбочено изследване на въпросите, свързани с решения на международни съдилища, свързани с България. Този научен избор е обоснован от цялостното научно представяне на кандидата и се отличава с актуалност на изследваната материя.

При създаването на монографичния труд д-р Гозанска е положила сериозни усилия да събере и представи голяма по обем научна информация, да я анализира и да я пречупи през призмата на юриспруденцията на Постоянния съд за международно правосъдие (ПСМП) и Международния съд на ООН (МС на ООН).

Личи познаване на материята и свобода при представянето на научната информация. Подробната библиографска справка с трудове на български и английски език потвърждава този извод.

1.2 Хабилизационен труд на д-р Стоян Мемцов

Трудът е публикуван от издателство „Макрос“ преди изтичането на срока за участие в конкурса и представлява самостоятелно монографично изследване, поради което е годен за рецензиране.

Монографията е посветена на научно изследване на въоръжената хуманитарна интервенция и нейното място в съвременното позитивно международно право. Още в началото на монографията д-р Мемцов прави преглед на научните трудове на български учени, публикували свои научни изследвания в тази област, което показва задълбочен научен подход и познаване на българската доктрина.

В труда си д-р Мемцов поставя въпроси, свързани с употребата на сила в международното право, преди и след приемането на Устава на ООН, както и за въоръжената хуманитарна интервенция (като норма на *jus cogens*, като позитивно право и като обичайноправна норма).

При създаването на монографичния труд д-р Мемцов е изследвал и представил голяма по обем научна информация, и е успял да я представи в специфичен контекст на конкретни казуси на въоръжена хуманитарна интервенция в периода между 1971 г. до 1991 г. (а и след Косово). Този анализ показва задълбочен интерес на автора в избраната от него научна област и представлява приносен момент на хабилизационния труд.

Следва да бъде отбелязано, че и при този кандидат личи познаване на материята и свобода при представянето на научната информация.

2. Аналитичен преглед на съдържанието на научния труд

2.1 Хабилизационен труд на д-р Гергана Гозанска

Съдържанието на монографията е структурирано в четири самостоятелни глави, като първите две глави са посветени на юриспруденцията на ПСМП, а останалите две глави се отнасят до практиката на МС на ООН.

И четирите глави са обединени от общата тема за разглеждане на дела на посочените международни съдилища, в които е ангажирано участието на България.

Глава Първа

В Първа глава авторът на монографията се спира на съвещателните мнения на ПСМП по отношение на България.

Началото на главата е посветено на преглед на отношенията между България и ОН в периода на неговото съществуване (1920-1946 г.).

Описани са два инцидента – Търлиския инцидент, който води до подписване на Протокол за покровителство на малцинствата в Гърция и България и Петричкия инцидент във връзка с престрелка на българо-гръцката граница. Направеният преглед удачно е използван като основа за представянето на двете съвещателни мнения, касаещи България.

Първото съвещателно мнение относно гръцко-българските „общини“ е от 31 юли 1930 г. и е свързано с тълкуването на Конвенцията за доброволна размяна на население от 1919 г., която засяга изселването, движимото и недвижимо имущество на изселниците и общините.

Авторът анализира Конвенцията от гледна точка на нейното приложно поле като изтъква научни аргументи за нейното негативно влияние върху българското население, намиращо се на гръцка територия.

За този извод д-р Гозанска се позовава на научни изследвания на български автори и на становището на ПСМС. Авторът обръща внимание на причината за споровете между България и Гърция при прилагането на тази конвенция и проследява процеса на сезиране на ПСМС, включително формулираните за разглеждане въпроси, становищата на българската и гръцката страна, както и отговорите на международния съд. Авторът обобщава значението на съвещателното мнение за практиката на МСПС и международното право.

В тази част на Първата глава може да бъдат открити приносни моменти на монографията. Първият е свързан с твърдението, че със Съвещателното мнение от 31 юли 1930 г. на Постоянния съд за международно правосъдие относно Гръцко-българските общини ПСМС за първи път изрично се формулира принципът, че международното право има предимство пред вътрешното, който впоследствие е регламентиран в чл. 27 от Виенската конвенция за правото на договорите от 1969 г.

На второ място, авторът изтъква, че в контекста на тълкуването на термина „община“, ПСМП дава за първи път определение на „малцинство“, на което се основава съвременната правна дефиниция и е в основата на разпоредбата на чл. 27 от

МПГП.

В рамките на Първа глава е разгледано и Съвещателното мнение от 8 март 1932 г. относно спогодбата Моллов-Кафандарис, което е от особена важност, тъй като се отнася за финансовите задължения между Гърция и България, с оглед на изплащане на недвижимите имоти на българските изселници, както и на имотите на църкви, манастири, училища и др.

Подробно са разгледани причините за сезирането на МСПС, предмета на спора, становищата на спорещите страни, становището на Съда и факта, че той дава отговор само на единия от формулираните въпроси.

Глава Втора

Втората глава на монографията е посветена на решенията на ПСМС по отношение на България. Разгледани са три решения: Решение 3 от 1924 г., Решение 4 от 1925 г., Решение по делото за Електрическата компания на София и България (Белгия срещу България). В самостоятелна част от Втора глава са анализирани индивидуални мнения към решението по делото Белгия срещу България.

Авторът се спира на две решения, по които страна е България като не само описва детайлите във връзка със самите дела, но обръща внимание на тяхното значение за развитието на практиката на МСПС. Посочва се, например, че Решение 4 е първото в практиката на ПСМС, с което е направено тълкуване по смисъла на чл. 60 от Статута (с. 60), а Решение 3 е първото в практиката на Съда, образувано на базата на специално споразумение между страните.

Анализът на третото дело има приносен характер, тъй като до публикуването на настоящия труд, то не е било обект на цялостен анализ. Наред с това е даден отговор на въпрос, който за първи път е обсъждан в практиката на съда, а именно: При наличие на няколко основания за юрисдикция, кое от тях се разглежда и прилага? Съдът посочва, че при няколко източника на компетентност, всеки от тях се разглежда отделно и самостоятелно.

Д-р Гозанска удачно отделя в самостоятелна част представянето и анализа на индивидуалните мнения по това дело, като с това изтъква наличието на различни становища на членовете на съдебния състав.

Анализът на тези мнения дава възможност да се направи цялостен преглед на постановеното решение както и да бъдат представени различните гледна точки към проблема и неговото решаване. Авторът предлага интересна съпоставка между мотивите на решението и аргументите, съдържащи се в мненията, свързани с

прилагането на няколко източника на юрисдикция. Този подход заслужава висока оценка, заедно с обособяването на автори становища по разглежданата проблематика.

Глава Трета

Глава трета е посветена на съвещателните мнения на МС на ООН по отношение на България. Анализът започва с преглед на юрисдикцията на „стария и новия съд“ (с. 93), въпросът за приемствеността и юрисдикцията на ПСМС и МС на ООН.

Авторът обръща внимание на сходствата и различията в техните юрисдикции. На основание на този преглед авторът изразява мнение, че е налице приемственост между ПСМС и МС на ООН по отношение на съдебната юрисдикция. Според мен може да се говори за приемственост не толкова между самите съдилища, а по-скоро за известна приемственост в подхода на държавите, които ги учредяват от гледна точка на пренасяне на един вече тестван модел на международна юрисдикция. Авторът правилно откроява и различията между двете международни съдилища по отношение на съвещателните мнения.

В Трета глава са разгледани съвещателните мнения от 1950 г. относно тълкуване на мирните договори с България, Унгария и Румъния като е обърнато внимание на текста на договорите, предмета на спора, формулираните въпроси, становищата и възраженията на страните и становището на Съда.

Положителна оценка заслужава анализът на значението на постановените становища за практиката на МС н ООН, както и яснотата и последователността при представянето на тази сложна проблематика.

В чисто терминологичен план следва да бъде отбелязано, че е по-правилно да се използва наименованието „Събрание на *Обществото на народите*“, а не „Събрание на Лигата на нациите“ (с. 93). Използването на това наименование вероятно се дължи на влияние от английското наименование на организацията (League of Nations), но в българската доктрина наименованието на ОН е възприето като превод от френското наименование „Société des Nations“.

Глава Четвърта

От значение за развитието на българската правна теория е разглеждането на материята, свързана с решенията и определенията на МС на ООН по отношение на България, на които е посветена Четвърта глава. В нея обстойно са разгледани решението и определенията за въздушния инцидент от 27 юли 1955 г., при който

граждански самолет на израелска компания навлиза без разрешение във въздушното пространство на България.

Авторът представя развитието на казуса, причините и аргументите за сезиране на МС на ООН, както и становищата в международната доктрина за неговото решение, че няма компетентност да разреши спора.

И в тази глава д-р Гознаска разглежда в самостоятелна част индивидуалните мнения към решението по делото за Въздушния инцидент като подробно и последователно излага мненията на членовете на съдебния състав, които не съвпадат с решението на Съда.

Важен принос е разглеждането на решението по делото срещу България в контекста на последяващата практика на МС на ООН, като обект на анализ са конкретни дела, разглеждани от Съда в следващите години.

В заключение може да се каже, че трудът се отличава с оригиналност и задълбочен аналитичен подход при представяне на проблемите. Личи задълбочено познаване както на международната, така и на българската доктрина, и тяхното представяне като основа за разгръщане на авторовите тези.

Монографията има ясен фокус и основаната тема е разгърната последователно в отделните глави като личи свързаност между анализираниите проблеми. Може да се направи изводът, че основните тези са доказани и подкрепени с примери от теорията и практиката на националния и международни съдилища.

2.2 Хабилитационен труд на д-р Стоян Мемцов

Съдържанието на монографията е структурирано в две самостоятелни части, всяка от които съдържа по две глави. Първата част е посветена на употребата на сила в международното право, а втората част е посветена на въоръжената хуманитарна интервенция.

Основната цел на монографията, посочена от автора в увода към нея е да установи доколко въоръжената хуманитарна интервенция представлява норма на международното право *de lege lata*, допускаща изключение от забраната на Устава на ООН за употреба на сила между държавите. Трудът се отличава със задълбочено изследване на доктрината и практиката на международния съд на ООН, разгледани са различни гледни точки на водещи научни изследователи. Личи свързаност между отделните глави и последователност при поставяните от автора проблеми. Авторът е изразил позиция по въпроси, свързани с актуални проблеми на дисертацията, някои от

които могат да бъдат определени като приносни.

Самооценката за приносите на кандидата може да бъде подкрепена.

Първа част

Първата глава от първата част на монографията е свързана с *jus ad bellum* до приемането на Устава на ООН и в нея са разгледани последователно доктрината за справедливата война и опитите за регулиране на *jus ad bellum* между двете световни войни. Тази глава е посветена на същностните елементи от международноправната регулация на употребата на сила в отношенията между държавите, които са използвани като основа за разглеждане на проблема с въоръжената военна интервенция в международното публично право. Тук са разгледани предвидените в самия Устав на ООН изключения от забраната, а именно действия, предприети с изричното разрешение на Съвета за сигурност на ООН въз основа на Глава VII от Устава, и правото на индивидуална или колективна самоотбрана в случай на въоръжено нападение и особеностите на този институт.

Втората глава включва въпроси като забраната за употреба на сила и изключенията от нея, правото на индивидуална и колективна самоотбрана, както и анализ на разпоредбите на Устава на ООН свързани с употребата на сила. Интерес представлява разграничението между случите на употреба на сила от действия, които представляват намеса във вътрешните работи на държавата или развитието на съвременните технологии и кибератаките. Тези въпроси, ако са по-задълбочено разгледани от автора, а не само маркирани като въпроси, биха допринесли съществено за актуалния характер на монографията.

Разгледано е правото на индивидуална и колективна самоотбрана, като е обърнато внимание на понятието „въоръжено нападение“. Анализирани са въпросът за статуса на държави, които осъществяват логистична или техническа подкрепа в контекста на практиката на Международния съд по делото Никарагуа.

Ценност на тази глава са многобройните конкретни примери в подкрепа на представеното, които се основават на дела пред Международния съд.

Втора част

Втората част на монографията е посветена на въоръжената хуманитарна интервенция и в началото представя терминологични уточнения като правото на хуманитарна интервенция, което е важно за внасяне на яснота в по-нататъшното изложение.

Основният въпрос, на който авторът търси отговор в тази част от научния труд е

съществува ли в съвременното позитивно международно право норма, допускаща въоръжената хуманитарна интервенция като изключение от забраната за употреба на сила между държавите.

Третата глава е посветена на забраната за употреба на сила в отношенията на държавите като *jus cogens*. Авторът подробно представя съвременното разбиране за императивна правна норма на международното право. Поставен е въпросът за това дали забраната за сила, извън случаите на агресия, представлява норма *jus cogens*.

По този проблем авторът се спира на множество въпроси, интересни от гледна точка на съвременното международно право, които правилно посочва като ключови за анализа на темата на хабилитационния труд. Направено е задълбочено изследване на основните аспекти на употребата на сила, представена е практика на Международния съд, обект на научно изследване като са представени и различните тези и становища изразени в научната доктрина. Монографията определено печели от ясно заявена позиция по тези въпроса за забраната за употреба на сила като *jus cogens*, които все още са обект на противоречиви позиции от страна на съвременните научни изследователи.

Заслужава си да бъде отбелязана и частта, посветена на изключенията на забраната за употреба на сила, в която авторът достига до извода, че забраната за употребата на сила не е императивна норма, а не може да бъде заобиколена по силата на разпоредбата в чл. 103 от Устава на ООН. Този извод може да бъде определен като приносен момент.

Въпросът за разглеждането на въоръжената хуманитарна интервенция като норма на позитивното международно право, е разгледан в глава четвърта от монографията.

Авторът представя подробно различните мнения в научната доктрина, включително практиката на международния съд по делото Никарагуа, в което се посочва, че въоръжената сила не може да бъде оправдана като подход за защита на основни права.

Авторът е разгледал въоръжената хуманитарна интервенция в контекста на Устава на ООН, който според него подсилва забраната, а не я изключва. Липсата на подобно изключение, според автора може да се използва като аргумент за изменение на обичайното международно право, от което да възникне нова правна норма и непредвидено в Устава изключение от забраната за употреба. Това твърдение също може да бъде определено като приносен момент в монографията. Този извод е

подробно развит в част 4.2, където са разгледани и конкретни примери, обосноваващи авторовата теза.

Подкрепа заслужава изводът, че въоръжената хуманитарна интервенция може да се използва като механизъм за компенсиране на невъзможността на Съвета за сигурност да действа във все по-нарастващ брой случаи.

Заклучение

В заключението авторът обобщава някои от направените изводи и отделя специално внимание на принципа за ненамеса. Поставен е акцент върху трудността държавите да постигнат единна практика за появата на нови изключения от забраната за употреба на сила.

3. Препоръки

3.1. Препоръки за труда на д-р Гергана Гозанска:

Като препоръка за подобряване на труда бих посочила, че в отделните глави може да се включи повече информация за тезите на защитата от страна на българските юристи. Техните становища са представени обективно, но накратко, само що се отнася до смисъла и посоката на защитата. Предоставянето на повече подробности относно аргументацията и становищата, които са представили пред международните съдилища, едни от най-изявените юристи и учени в България, би могло да е интересно и на съвременните колеги, практикуващи в областта на международното право.

3.2 Препоръки за труда на д-р Стоян Мемцов:

Монографията е посветена на интересен проблем, който заема все по-значимо място в съвременното международно право, в контекста на все по-ясно изразената трудност на Съвета за сигурност да формира единна позиция и да взема решения за намеса чрез въоръжена сила. Тезите са изразени ясно на фона на изчерпателно представяне на съществуващите мнения в международната доктрина. Изводите на автора за възникването на нова норма на обичайното право, следва да бъдат подкрепени. В контекста на предстояща (макар и все още неслучваща се) реформа на Съвета за сигурност си заслужава в монографията да бъде отделено внимание на потенциалната възможност за изрично регламентиране на въоръжената хуманитарна намеса като ясно посочено изключение от забраната за употреба на сила в Устава на ООН и да бъдат анализирани възможностите за постигане на съгласие между

държавите. Струва си да се обмисли по-подробно развиване на споменатите на места форми на съвременна въоръжена намеса (кибератаки и техническа помощ на държави).

Посочените препоръки по никакъв начин не намаляват достойнствата на представените монографии и може да се заключи, че те имат сериозни научни качества и заслужават положителна оценка.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение може да се отбележи, че документите и материалите, представени от д-р Гозанска и д-р Мемцов, както и самите кандидати, отговарят от формална гледна точка на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на Правилника на ПУ „Паисий Хилендарски“.

По тази причина следва да бъдат отбелязани и другите аспекти от професионалната биография на двамата кандидати. Следва да бъде отбелязано, че професионалният опит и развитието на научната и академична кариера на д-р Гозанска (хоноруван преподавател, асистент и главен асистент в продължение на 14 години) значително надвишава тази на д-р Мемцов, който е бил асистент в продължение на две години (октомври 2016 г. до октомври 2018 г.).

Значение има и обстоятелството, че преподавателската работа на д-р Мемцов е в областта на Международното частно право, докато д-р Гозанска е работила приоритетно в областта на международното публично право, която област съвпада с научната област, в която кандидатстват двамата претенденти за научната длъжност „доцент“. Важно значение има и участието на д-р Гозанска в четири научни изследователски проекта.

Въз основа на изложеното и предоставените документи приемам, че макар и двамата кандидати да са представили стойностни и задълбочени научни изследвания и документи, които отговарят на нормативните изисквания, с оглед на допълнителните показатели за оценка, предвидени в чл. 27, ал. 4 от ЗРАСРБ, чл. 57а, ал. 2 от ППЗРАСРБ и чл. 69, ал. 2 от ПРАСПУ, които могат да бъдат използвани при равни други условия, кандидатурата на гл. ас д-р Гергана Гозанска отговаря в по-голяма степен на изискванията на Закона за развитие на академичния състав за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Д-р Гозанска е представила достатъчен брой научни трудове които са публикувани в списания и научни сборници, издадени от академични издателства, наред с това научната и преподавателската ѝ квалификация са несъмнена.

Може да се направи изводът че трудът „България и юрисдикцията на Постоянния съд за международно правосъдие и Международния съд на ООН“ може да бъде разглеждан като хабилитационен труд и ведно с професионални опит на д-р Гозанска може да бъде основание за заемането на академичната длъжност „доцент“. Монографията съдържа ясно изразени теоретични приноси и оригинални автори твърдения, които имат подчертана научна и правна стойност.

Този извод ми дава основание да изразя подкрепа за избирането на гл. ас. д-р Гергана Гозанска за заемането на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6. Право (Международно право и международни отношения).

София, 17 февруари 2022 г.

.....

проф. д-р Диана Ковачева